

בעניין:

הסנגוריה הצבאית הראשית
ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר אביגדור קלגסבלד
ו/או עוה"ד אליים אופירה אלקבץ-רוטשטיין
ו/או עוה"ד אליים (במיל') אבי חלבי
ו/או עוה"ד סרן אריאל הראל
מחנה "רבין" (הקריה), תל-אביב-יפו 6107002
טל': 03-5691729; פקס: 03-5692193
דוא"ל: Satzar@idf.il

העותרת בבג"ץ 8136-06-25

ובעניין:

התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר 580178697
ע"י ב"כ עוה"ד תומר נאור ו/או רחל אל-שי רוזנפלד
ו/או רותם בבלי-דביר ו/או תמר באום ו/או אורי הס
ו/או סתיו לבנה-להב ו/או טלילה דביר ו/או עדן בוים
ו/או יעל בלוך ו/או איל קלסקין ו/או לירז גנון
ו/או ענת ברמן ו/או איל גלזר
מרח' יפו 208 ירושלים, ת.ד. 36054 ירושלים 91043
טל': 02-5000073; פקס: 02-5000076
דוא"ל: office@mqg.org.il

העותרת בבג"ץ 31082-09-25

- נ ג ד -

- 1. מבקר המדינה**
ע"י ב"כ עוה"ד אליה צונץ ו/או ניקולס גיפס
ו/או ישראל קליין
ממשרד ש. הורוביץ ושות', עו"ד
אשר מענם לצורך מסירת כתבי בי-דין הוא:
רחוב אחד-העם 31, תל-אביב-יפו 6520204
טל': 03-5670700; פקס': 03-5660974
דוא"ל: israel.klein@s-horowitz.com
וע"י עוה"ד ד"ר מתן גוטמן ממשרד עורכי הדין ד"ר מתן גוטמן
מרח' אריק איינשטיין 16 הרצליה
- 2. ממשלת ישראל**
- 3. היועצת המשפטית לממשלה**
משיבים מס' 2 ו-3 ע"י ב"כ עוה"ד מפרקליטות המדינה,
מחלקת בג"צים
שדרות שאול וולפסון 2, קרית הממשלה, ירושלים 9149001
טל': 073-3925590; פקס': 02-6467011
דוא"ל: HCJ-dep@justice.gov.il

המשיבים בבג"ץ 8136-06-25

- 1. מבקר המדינה**
ע"י ב"כ עוה"ד אליה צונץ ו/או ישראל קליין ו/או נגב אלוני
ממשרד ש. הורוביץ ושות', עו"ד
אשר מענם לצורך מסירת כתבי בי-דין הוא:
רחוב אחד-העם 31, תל-אביב-יפו 6520204
טל': 03-5670700; פקס': 03-5660974
דוא"ל: negev.aloni.alon@s-horowitz.com
וע"י עוה"ד ד"ר מתן גוטמן
ממשרד עורכי הדין ד"ר מתן גוטמן
מרח' אריק איינשטיין 16 הרצליה

- 2. היועצת המשפטית לממשלה**
ע"י ב"כ עוה"ד מפרקליטות המדינה, מחלקת בג"צים
שדרות שאול וולפסון 2, קרית הממשלה, ירושלים 9149001
טל': 073-3925590; פקס': 02-6467011
דוא"ל: H CJ-dep@justice.gov.il
- 3. הסנגוריה הצבאית הראשית**
ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר אביגדור קלגסבלד
ו/או עוה"ד אליים אופירה אלקבץ-רוטשטיין
ו/או עוה"ד אליים (במיל') אבי חלבי
ו/או עוה"ד סרן אריאל הראל
מחנה "רבין" (הקריה), תל-אביב-יפו 6107002
טל': 03-5691729; פקס': 03-5692193
דוא"ל: Satzar@idf.il
- 4. רא"ל (במיל') הרצי הלוי**
ע"י ב"כ עוה"ד סא"ל (במיל') איל רוזובסקי
ו/או עוה"ד ד"ר סא"ל (במיל') נחשון שוחט
ו/או עוה"ד אלי"מ (במיל') אשר הלפרין
ו/או עוה"ד רס"ן אלמוג מגל
ו/או עוה"ד (במיל') מעין אילוני
מטעם הסניגוריה הצבאית
רח' אבא הלל סילבר, 16 רמת גן 5250608
טל' 03-6103100; פקס': 03-6103111
דוא"ל: Nachshons@meitar.com

המשיבים בבג"ץ 31082-09-25

בקשה להרחבת הרכב

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת על-ידי משיב מס' 1 בעתירות דנן (להלן – "העתירות"), מבקר המדינה, להפעיל את הסמכות המוקנית לו בסעיף 26(2) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984, ולהורות על הרחבת ההרכב שידון בעתירות וכריע בהן.

ואלה נימוקיה של בקשה זו:

1. ביום 31.12.2025 ניתן צו על תנאי בעתירות, המורה למבקר המדינה להתייצב וליתן טעם: "1. מדוע לא יימנע מביצוע הליכי ביקורת הנוגעים לאירועי השבעה באוקטובר ולמלחמה בנושאים של מדיניות ואסטרטגיה, או בנושאים שמצריכים בירור עובדתי-חקירתי רחב יריעה...". וכן "2. מדוע לא יקיים את הליכי הביקורת שבמסגרת סמכותו, אשר נוגעים למי שחשופים לאפשרות של קביעת אחריות אישית, במתכונת השומרת על מלוא זכויותיהם הדיוניות לאורך שלבי ההליך...". (להלן – "הצו על תנאי").
2. כמו כן, ניתן באותו יום צו ביניים המורה למבקר המדינה להימנע "מהמשך ביצועם של הליכי ביקורת בסעיפים שפורטו לעיל...".

3. מהצו על תנאי עולה כי בית המשפט הנכבד שוקל להגביל את מימוש ביקורת המדינה ביחס לאירועי השבעה באוקטובר ומלחמת 'חרבות ברזל', ביקורת אשר החלה לפני כשנתיים ימים ואומדן ההשקעה בה עד כה עומד על למעלה מ-300 שנות אדם, בכלל נושאי הביקורת (כאשר בחלק מהתקופה עמד בתוקף צו ביניים שניתן בבג"ץ 1015/24, אשר בוטל חלקית ולאחר מכן בוטל לחלוטין במסגרת פסק הדין שניתן באותו הליך ביום 27.4.2025. פסק הדין האמור מחק את העתירות שהוגשו בגדר אותו הליך ונתן, לבקשת היועצת המשפטית לממשלה, צה"ל ומבקר המדינה, תוקף של פסק דין להסכמות שגובשו בין צה"ל לבין מבקר המדינה בדבר קיום ביקורת המדינה כאמור).

4. ההכרעה בעתירות צפויה להידרש לפרשנות הוראות חוק יסוד: מבקר המדינה (להלן – "חוק היסוד"), לעניין סמכותו של מבקר המדינה.

5. קבלת העתירות, בין במלואן ובין בחלקן, אם כך יוחלט, תיצור תקדים עקרוני בעל משמעות מרחיקת לכת באשר לפרשנות חוקתית של חוק היסוד, בעניינים הנוגעים לליבת סמכותו של מבקר המדינה. כעולה מתצהיר התשובה המוגש מטעם מבקר המדינה בד בבד עם הגשתה של בקשה זו, הפרשנות בפסיקתו של בית משפט נכבד זה ובספרות המשפטית היא שביקורת המדינה "...[ה]משתרעת על כל תחום ועל כל עניין...".

ראו, למשל: יצחק זמיר, **הסמכות המינהלית**, כרך ד – סדרי הביקורת המשפטית, עמ' 2363–2364 (פרופ' זמיר השתתף אישית בניסוח הצעת חוק יסוד: מבקר המדינה, עת כיהן כיועץ המשפטי לממשלה); בג"ץ 9223/10 **התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ראש הממשלה**, פס' 20 (נבו 19.11.2012); בג"ץ 6700/19 **הברפלד נ' מבקר המדינה**, פס' 3 (נבו 4.2.2020); בג"ץ 3059/15 **התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' בנימין נתניהו, ראש ממשלת ישראל**, פס' 34 לפסק דינו של השופט (כתוארו אז) ח' מלצר (נבו 10.11.2015).

6. כידוע, חשיפת זרועות השלטון לביקורת חיצונית מהווה עקרון יסודי בשיטת המשטר הדמוקרטי, ומבטיחה פיקוח אפקטיבי על פעולות הרשות המבצעת. בפסיקה נקבע באופן עקבי כי ביקורת מהווה "ערובה לקיומו של משטר דמוקרטי תקין", וכי "הביקורת על מוסדות השלטון מעוגנת בעקרונות היסוד של השיטה".

ראו: בג"ץ 5743/99 **דואק נ' ראש-עיריית קרית ביאליק**, פ"ד נד(3) 410, פס' 3 (2000); בג"ץ 7805/00 **אלוני נ' מבקרת עיריית ירושלים**, פ"ד נז(4) 577, פס' 9 (2003).

7. כמבואר בפרק ז' לתצהיר התשובה המוגש מטעם מבקר המדינה בד בבד עם הגשתה של בקשה זו, אם יצומצמו סמכותו או שקול דעתו של מבקר המדינה בעניינים נושא העתירה, או בכלל, עשויה להיות לכך השפעה דרמטית על תושבי מדינת ישראל ועל מוסד ביקורת המדינה בכללותו. בין השאר, ומבלי למצות, תצומצם באופן ניכר היכולת לאתר ליקויים מערכתיים מהותיים – לעתים כאלה שיש בכוחם להציל חיי אדם ויווצרו, הלכה ולמעשה, מרחבים 'חסיני ביקורת' דווקא בנושאים הרגישים והמהותיים ביותר לביטחון המדינה וביטחון הציבור. פגיעה זו תכרסם בעילותה של הביקורת גם לעתיד לבוא, תחליש את יכולתה להתריע על כשלים מהותיים, ותערער את אמון הציבור במוסד שאמון בין היתר על שמירה על תקינות פעולות הרשויות. בנוסף, החלשתה של ביקורת המדינה תוביל לערעור מערכת האיזונים והבלמים שבין הרשות המבצעת לאחרות, תצמצם את הפיקוח על

הרשות המבצעת, ותפגע ביכולתה של הכנסת למלא את תפקידה החוקתי כמפקחת על פעולות הרשות המבצעת.

8. כמו כן, צמצום סמכותו או שיקול דעתו של מבקר המדינה בעניינים נשוא העתירה יוביל למדרון חלקלק. צמצום שכזה עשוי לייצר אי ודאות נורמטיבית – אמיתית או מדומה - ולהוביל לגל של עתירות והתדיינות בפני בית המשפט הנכבד בשאלות הנוגעות להיקף סמכותו של מבקר המדינה, ולשיקול דעתו, עתירות שעצם קיומן מוביל לשיטת מבוקרים לאי-שיתוף פעולה עם ביקורת המדינה. לא בכדי עד כה הבהירה הפסיקה שיש למנוע פגיעה ביעילות הביקורת גם על-ידי צמצום התערבותו של בית המשפט הנכבד בשיקול דעתה של ביקורת המדינה.
9. בנוסף, להכרעה בעתירות תהא חשיבות לאומית וציבורית מהמעלה הראשונה והדברים ברורים.
10. בנסיבות אלה, הרחבת ההרכב שידון בעתירות, כמבוקש, תעלה בקנה אחד עם החלטות קודמות של בית המשפט הנכבד לרבות כאלה שניתנו לאחרונה בדבר הרחבת הרכבים בעתירות המבקשות להורות על הקמתה של ועדת חקירה ממלכתית (החלטות מיום 19.1.2026 ו-4.2.2026, בגדרם של בג"ץ 4889/24, 5221/24 ו-6040/24) והמבקשות להורות על פיטוריו של השר לבטחון לאומי (החלטות מיום 13.1.2026 ו-4.2.2026 בגדרו של בג"ץ 9037-08-24).
11. העובדות נשוא בקשה זו נתמכות בתצהיר התשובה מטעם מבקר המדינה, המוגש לבית המשפט הנכבד בד בבד עם הגשתה של בקשה זו.
12. מן הדין ומן הצדק להיעתר לבקשה זו.
13. אשר על כן, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות כמבוקש ברישת בקשה זו.

ד"ר מתן גוטמן, עו"ד
משרד עו"ד ד"ר מתן גוטמן

ניקולס גיפס, עו"ד
ש. הורוביץ ושות'
באי-כח מבקר המדינה

תל-אביב - יפו, היום _____ בחודש פברואר שנת 2026.